

Sumorno jutro, više jesenje nego proljetno. Hladno je. Ne čuje se cvrkut ptica. Sve je utihnulo. Nema živosti tek jadnoj sirotinji Maksimirska šuma i porcija graha u ovaj kišni dan.

Radnicima se nečestita kao prethodnih godina, a ipak trebalo bi. Konačno Praznik rada je dan kada radu kao svjesnoj/egzistencijalnoj/socijalnoj/itd. ljudskoj aktivnosti ukazujemo svu pažnju. Svjedoci smo tek naznake da će se problemi riješiti. I sindikati ove godine šute. Sve je tužnije i današnje hladno i tumorno vrijeme tek je odraz pravog stanja.

Nitko ne spominje građane koji nisu u mogućnosti da postanu radnici, a njih je sve više. Promjene zakona mjenjaju evidencije o broju nezaposlenih ali to nije stvarno stanje stvari, pa su, prema tome, priče kako se zaustavila nezaposlenost. I Vlada, bez obzira što su po njezinim izvještajima ostvareni pozitivni rezultati u zapošljavanju, priznaje da problem nezaposlenosti ostaje i dalje temeljni kamen kušnje.

Nekada u samoupravnom sistemu zahtjevalo se da: "rad i rezultati rada određuju položaj radnika u udruženom radu". Svi su željeli a želja se nije mogla ostvariti. Boljševizacija samoupravnog sistema okoštala je sistem do te mjere da je Sindikat (neuspješno) pristupo mjerilima o sticanju i raspodjeli dijela dohotka na osobne dohotke. Zvuči učeno ali osim dodatne birokratizacije (okoštavanja) sistema drugog rezultata, na žalost radničke klase, nije bilo. Ne rješavajući problem cijene društvenog kapitala sve je - i ništa nije - bilo moguće.

Ante Marković je problem rješio realnom kamatnom stopom i time doveo činilac rad u suprotnost kapitalu. Tržište je, na koje su se svi zaklinjali, startalo. Kako, gdje i koliko radikalno tek je akademsko pitanje budućim analitičarima?

Slovinci su pragmatično postupili i ostvarili velik rezultat. Lani su postali punopravna članica Eurposke unije.

Hrvatska je u pogledu privrednog sistema u inferiornijem položaju u odnosu na prethodni samoupravni sistem. Resursi za rekonstrukciju sistema danas su više nego nedostatni. Vladi nije lako. Vladi će biti potrebno puno mudrosti da "izađe iz vječnog šaha". Za sada stanje stvari sugerira rezultat partije – poraz. Treba žrtvovati kvalitetu da bi se dobila nova kombinacija. Pitanje je da li današnja vlast za to ima snage.

Prema tome, **čestitam Praznik rada svim radnicima koji bi radili jer je to smisao Prvog svibnja. Uz čestitku želim uputiti apel vlasti da primjereno Konceptiji i strategiji razvoja definira kako će nezaposleni postati zaposleni. Vlada mora posegnuti za "mačem" kako bi presjekla Gordijski čvor nezaposlenosti. U protivnom nezaposlenih će biti još više. I na kraju zamolba: dragi zaposleni ostavite u Maksimiru grah nezaposlenima kako bi pokazali uzajamnu solidarnost. Unaprijed vam hvala.**

Tekst koji ste pročitali dragi čitoče predstavlja moje višegodišnje (prepisivanje istog teksta) promišljanje. Ponavljam ga uz poneki dodatak kako bi pokazao koliko je danas stanje složenije nego što je to bilo prošlog prvog svibnja. Ipak nam govore kako je bolje. "Predstava", kako je

## Prvi svibanj

Autor Guste Santini

Ponedjeljak, 01 Svibanj 2006 18:06

---

neki nazivaju, ove će godine biti u znaku apatije vlasti i sindikalnih rukovodioca jer ne naziru rješenja.... Mi uvijek moramo nešto "zategnuti" da bi se o tome potom raspravljalo i potom donijele ishitrene odluke.

Rad je objektivno u nepovoljnom položaju koji mu određuje kapital odnos. Kapital odnos u Aziji, Africi i Južnoj Americi plaća dnevno nadnicu jedan dolar (1\$). To je globalizacija kada ste razvijeni. To je tragedija kada ste nerazvijeni. To je zapravo stvaranje socijalne bombe kako sam napisao 13. rujna 2001. godine.

Sindikati, s druge pak strane, nikako da se povežu, na globalnom planu, i da donesu svoju "platformu" imajući u vidu svekolike odnose u društvu i svoju viziju budućnosti. Ljudi koji promišljaju o budućnosti Zemlje u uvjetima kapital odnosa znaju da se radu, u postojećim odnosima, nema ništa dobrog dogoditi. Stupanj ovisnosti u Hrvatskoj, koji definira kapital odnos, stanje čini dramatičnim. Tek spoznaja gdje jesmo i gdje želimo ići može nam biti tek prvi – nužni ali ne i dovoljni - korak za boljitak. Ako se nastavi ovako stvari će se i dalje pogoršavati na štetu radnika.

U samoupravnom sistemu rad je bio pretpostavljen kapitalu i nije bilo dobro. Jednako tako nije dobro ni kada je odnos obrnut. U prvom slučaju radilo se o neracionalnom trošenju oskudnih resursa. U drugom slučaju radi se o produkciji socijale bombe. Na ovim prostorima "samo klatno vječno jest".